

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Igaunijas pākšaugu audzētāju saimniecībām

8. jūlijā, projekta **“*Ekonomiski pamatota pākšaugu integrēšana laukkopības sistēmās ES Zaļā kursa mērķu īstenošanai: slāpekļa piesaiste un produktīva ražas izmantošana*”** Nr. 24-00-COLA1601-000014 (vadošais partneris – Agroresursu un ekonomikas institūts) partneri devās pieredzes apmaiņas braucienā pie Igaunijas lauksaimniekiem, lai iepazītos ar viņu pieredzi pākšaugu audzēšanā un izmantotajām saimniekošanas metodēm.

Mūs laipni uzņēma Igaunijas lielākais lauksaimnieku kooperatīvs **Kevili**, nodrošinot iespēju apmeklēt trīs saimniecības Elvas pašvaldībā. Šajās saimniecībās pākšaugu audzēšanai ir būtiska loma – tie aizņem gandrīz ceturto daļu no kopējās sējplatības. Laukos bija redzami labi kopti un kupli zaļojoši zirņu un lauka pupu sējumi. Saimnieki atzina, ka šogad ražas novākšana būs vēlāka nekā parasti un jārēķinās ar veldres risku. Ražas realizāciju nodrošina kooperatīvs, taču, pēc Kevili pārstāvju teiktā, Igaunijā šobrīd nav attīstīta pākšaugu pārstrāde, tāpēc lielākā daļa produkcijas tiek eksportēta.

Lauksaimnieki dalījās arī ar audzēšanas praksēm. Piemēram, laukos, kuros paredzēts sēt pākšaugus, bieži audzē starpkultūras, kas palīdz uzlabot augsnes struktūru un samazināt nezāļu spiedienu. Pašus pākšaugus parasti sēj tiešajā sējā, izmantojot tikai nelielu daudzumu minerālmēslu. Pirms sējas laukus tradicionāli kaļķo ar degakmens pelniem, lai līdzsvarotu augsnes reakciju un nodrošinātu augiem labvēlīgus apstākļus. Tomēr, līdzīgi kā Latvijā, arī Igaunijā izaicinājumus rada gliemežu un zosu nodarītie postījumi, kas vietām var būtiski ietekmēt ražu.

Brauciena laikā bija iespēja apskatīt arī **Rõngu graudu termināli un ražas kvalitātes laboratoriju**, kur Kevili pārstāvji **Meelis Varnik** un **Hendrik Salm** prezentēja kooperatīva darbu un ražas kvalitātes kontroli. Šī vizīte parādīja, ka centralizēta ražas pieņemšana un pārbaude ir svarīgs priekšnoteikums augstas kvalitātes nodrošināšanai un stabilai produkcijas realizācijai tirgū.

Šis pieredzes brauciens ļāva gūt atziņu, ka Igaunijas pākšaugu audzētāji aktīvi izmanto gan tirgus atbalsta mehānismus, gan agronomiskos risinājumus ilgtspējīgai saimniekošanai. Lai gan ražas realizācija pārsvarā notiek ārpus valsts, pašu audzētāji uzsver pākšaugu nozīmi augsnes auglības saglabāšanā un kultūraugu dažādošanā.

Sirsnīgs paldies **Rannar Lehis** (Blauteam OÜ) un **Täkker ģimenei** (ATK Linavästriku OÜ) par iespēju iepazīt viņu saimniecības! Pateicamies arī Kevili pārstāvjiem – **Meelis Varnik** un **Hendrik Salm** – par Rõngu graudu termināla un laboratorijas prezentāciju.

Īpašs paldies mūsu kolēģiem no **VAKS kooperatīva** – **Mārim Kornējevam, Kristīnei Cērcinai un Viktoram Adijānam** – par rūpīgo brauciena organizēšanu!

